

Kotoutumishjelma 1.1.2025 alkaen

Elinvoimajaosto 26.11.2024
5116/00.01.02.02/2024

Valmistelija

työllisyyspäällikkö Minna Virta, minna.k.virta@salo.fi, 02 778 2161

Liittyen kotoutumislain kokonaisuudistukseen (KOTO24), kunnalla on oltava kotoutumishjelma ja sitä kuvaava asiakirja 1.1.2025, jotta kunnalle voidaan maksaa kotoutumislain mukaisia korvauksia. Kunnan tulee toimittaa kotoutumishjelmaa kuvaava asiakirja alueensa ELY-keskuksen kirjaamoon viimeistään 5.12.2024. Kotoutumislaki ei edellytä, että kotoutumishjelmaa kuvaava asiakirja hyväksytään kunnanvaltuustossa. Jos kunta kuitenkin on viemässä kotoutumishjelman valtuustokäsittelyyn ja ohjelmasta on jo laadittu sitä kuvaava asiakirja, on myös mahdollisesti vahvistamaton asiakirja riittävä edellytys korvausten maksatukselle 1.1.2025 alkaen.

Vuoden 2024 loppuun asti voimassa olevassa kotoutumislaisissa (1386/2010) säädetään kunnan suunnitteluasiakirjasta, jonka nimi on kotouttamishjelma. Kun uusi kotoutumislaki tulee voimaan, kotouttamishjelman käsitteestä luovutaan. Uudessa laissa säädetty kotoutumishjelma ei korvaa kotouttamishjelmaa eikä myöskään vastaa nykyisen lain mukaista kotouttamishjelmaa. Kotoutumishjelma on siis uusi elementti. Kunnalla on myös jatkossa velvollisuus suunnitella, kehittää ja seurata kotoutumista.

Kotoutumishjelmassa kuvataan uuden kotoutumislain mukaisesti kotoutumisen alkuvaiheen palvelut, palveluiden vastuutahot sekä palveluihin liittyvä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Kotoutumislain (681/2023 §13) mukaan kunnan kotoutumishjelman on sisällettävä:

- 1) osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja 15 §:ssä tarkoitettu monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi;
- 2) kotoutumissuunnitelman laadinta ja monialaisen kotoutumissuunnitelman laadinta;
- 3) monikielinen yhteiskuntaorientaatio;
- 4) muu koulutus ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä;
- 5) ohjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa; ja
- 6) kielitaidon päättöttestaus.

Kotoutumishjelma voi lisäksi sisältää muita kunnan järjestämisvastuulla olevia kotoutuja-asiakkaiden työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista ja siihen osallistumista.

Hallituksen esityksessä (VN/13118/2024) esitetään muutoksia 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukaisiin kuntien velvoitteisiin ja tehtäviin. Hallituksen esityksen luonnoksessa esitetään esimerkiksi, että kunnan velvoitteesta laatia kunnan kotoutumishjelmaa kuvaava asiakirja luovutaan. Samalla esitetään myös, että kotoutumislain mukaisten korvausten maksatuksen edellytyksiä muutettaisiin siten, että lakiesityksen tullessa voimaan maksatuksen edellytyksiä olisivat kunnan kotoutumishjelman järjestäminen ja ELY-keskuksen kanssa laadittu sopimus kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Tavoitteena on, että esitetyt lakimuutokset tulisivat voimaan alkuvuonna 2025.

Ennen esityksen hyväksymistä ja lain vahvistamista noudatetaan hyväksyttyä 1.1.2025 voimaan tulevaa kotoutumislakia. KEHA-keskus tarkistaa tammikuun 2025 korvausten maksatusta varten, että kunnat täyttävät 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukaiset edellytykset korvausten maksatukselle.

Jotta tammikuun laskennallisten korvausten maksatus pystytään toteuttamaan mahdollisimman sujuvasti, TEM suosittelee lausuntokierroksella olevasta hallituksen esityksestä huolimatta, että kunnat pyrkisivät toimittamaan kotoutumisohjelmaa kuvaavan asiakirjan 5.12.2024 mennessä alueensa ELY-keskukselle. Kuntien tulee toimittaa kotoutumisohjelmaa kuvaava asiakirja tammikuun 2025 korvausten maksatusta varten viimeistään lainsäädännön tultua voimaan eli mahdollisimman pian tammikuun 2025 alussa.

Salon kaupunki on yhdessä Someron kaupungin ja Kosken TI. ja Marttilan kuntien kanssa laatimassa sopimusta kotoutumisen yhteistyöstä, joten myös kotoutumisohjelman sisältöjen suunnittelu on tehty yhteistyössä palvelemaan alueen kuntia. Kotoutumisohjelman laatimisen koordinoinnista ja prosessin etenemisestä on vastannut Salon kaupungin maahanmuuttokoordinaattori. Suunnittelutyöhön on syksyn aikana osallistunut myös kohderyhmää kolmessa toteutetussa työpajassa. Myös Salon kaupungin maahanmuuttajaneuvosto ja sisäinen koordinaatioryhmä on osallistunut kotoutumisohjelman suunnitteluun.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian kohdalta heti kokouksessa.

Esittelijä	Elinvoimajohtaja
Päätösehdotus	Elinvoimajaosto hyväksyy Salon kaupungin kotoutumisohjelman 1.1.2025 alkaen ja lähettää sen kaupunginhallitukselle tiedoksi ja kotoutumisohjelma toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskukselle 5.12.2024 mennessä.
Päätös	
Tiedoksianto	Valmistelija Maahanmuuttokoordinaattori Someron kaupunki Kosken TI. kunta Marttilan kunta